

Butlletí comunal

Número 4
Octubre/Novembre/Desembre
2022

Comú
d'Escaldes-Engordany

Índex

- Pàg. 3 Editorial
- Pàg. 4 Adquirits diferents terrenys per a nous equipaments i serveis
- Pàg. 6 Un pressupost per a inversions que la parròquia demana
- Pàg. 7 9 milions d'euros menys d'endeutament que el 2019
- Pàg. 8 Preus públics i pressió fiscal congelats des de l'any 2019
- Pàg. 10 Comencen els treballs de l'aparcament de l'Església / Cap a un pulmó verd al Clot d'Emprivat
- Pàg. 11 Concurs pels treballs d'excavació i construcció de l'aparcament dels pisos a preu assequible
- Pàg. 12 La reforma de la llar de jubilats, a la cinquena reunió de poble / Nou mobiliari urbà a l'avinguda Fiter i Rossell
- Pàg. 13 En marxa la prova pilot de recollida porta a porta als Vilars
- Pàg. 14 Un Nadal que retroba la il·lusió
- Pàg. 15 L'univers del reconegut pintor Fernand Léger visita el CAEE / L'Espai Caldes tanca un temps per obres
- Pàg. 16 Un 2023 carregat d'activitats per a les persones grans / Els padrins d'Escaldes-Engordany participen a la Festa Magna
- Pàg. 17 El Comú estalvia més d'un 30% en enllumenat públic el 2022 / Inaugurada la xarxa de fred i calor a Escaldes
- Pàg. 18 Els més petits demanen un món més igualitari i inclusiu / Les persones grans tornen a viatjar cap a Lalín
- Pàg. 19 El Consell d'Infants aprova propostes per introduir millores per a la parròquia / El comú diu NO a la violència vers la dona / Tallers per elaborar productes naturals casolans
- Pàg. 20 El Comú d'Escaldes-Engordany, al costat de totes les persones / Escaldes-Engordany impulsa el concurs 'Art Jove' centrat en el manga
- Pàg. 21 Finalitzats els treballs forestals al bosc de la Plana / Donem una nova vida a la roba texana que no utilitzem
- Pàg. 22 S'inicien els treballs de manteniment al Prat del Roure / Full de ruta a 3 anys per a la transformació digital
- Pàg. 23 Agenda

Edita:

Comú d'Escaldes-Engordany

Febrer de 2023

Butlletí comunal trimestral

Febrer de 2023

Ens pots trobar a:

- @comuee
- @comuee
- Comú d'Escaldes-Engordany
- Comú d'Escaldes-Engordany
- comuescaldesengordany

www.e-e.ad
890890

Editorial

Hem tancat el 2022 i hem donat la benvinguda al 2023. Estrenem un nou any que esperem que sigui pròsper, amb moments per compartir i solidari. És amb aquest objectiu també que el Comú d'Escaldes-Engordany va incloure al pressupost per aquest exercici les inversions que el moment demana i que la parròquia necessita. Destinar diners allà on fa falta per generar activitat, atendre les necessitats de tots els ciutadans i ciutadanes i avançar cap a l'objectiu de convertir Escaldes-Engordany en una parròquia agradable per viure.

Tot això es farà sense estirar més el braç que la màniga. Una de les prioritats de l'equip comunal ha estat la bona salut de les finances de l'administració. I és per aquest motiu que ha treballat per millorar-les. És així com des del principi d'aquest mandat ha aconseguit reduir l'endeutament del Comú en 9 milions d'euros sense augmentar la pressió fiscal ni els preus públics, que no s'han tocat des del 2019.

Vídeos destacats

Millora de l'entorn del pont d'Engordany, bé d'interès cultural.

Els treballs del projecte Caldes avancen. Avui ja ens permeten recuperar l'accés visual al pont d'Engordany, amagat fins ara per una gran passarel·la.

Aprovat el pressupost de l'exercici 2023

El consell de comú va aprovar el pressupost per a l'exercici 2023, que presenta un programa d'inversions de 12,6 milions d'euros.

Saps que...?

La Llanterna acull l'espai d'art i l'escola de música. S'hi imparteixen classes d'arts plàstiques per a infants, tècniques de pintura i modelatge per a adults, i classes de piano i guitarra per a infants i persones adultes. Per més informació es pot trucar al 890 890.

Adquirits diferents terrenys per a nous equipaments i serveis

---

ESPAIS PÚBLICS

El bon estat de salut de les finances comunals ha permès que durant aquest exercici l'equip comunal encapçalat per Rosa Gili hagi adquirit diversos terrenys. L'objectiu de les diferents operacions patrimonials dutes a terme, en concret cinc, tenen motivacions diverses, però amb el denominador comú que els residents a la parròquia guanyin en benestar i qualitat de vida i disposin de més serveis, com ara, zones esportives i culturals, instal·lacions lúdiques i espais verds.

La gran majoria del patrimoni adquirit se situa al centre de la par-

ròquia i això s'ha pogut assolir gràcies als acords amb diferents propietaris privats, no només per a la compra de solars sinó també per al pagament en espècie de la cessió obligatòria de sòl. Ara, amb l'adquisició d'aquests terrenys en diferents punts estratègics d'Escaldes-Engordany, el Comú començarà a treballar pel desenvolupament d'equipaments i serveis, la rehabilitació dels immobles comprats i la dinamització de la zona que els envolta.

La primera parcel·la que el Comú va adquirir va ser la de l'antic hotel

---

La borda Gabriel, al carrer de l'Obac.

Pla, ubicada a la plaça Santa Anna, el cor del barri antic. Es tracta d'un espai idoni per acollir les activitats que es puguin organitzar al centre històric de la parròquia. I més tenint en compte que es troba just al costat de monuments com el pont d'Engordany i el que serà el futur territori Caldes.

Prop d'aquesta parcel·la, el Comú s'ha fet també amb un terreny que es troba al camí d'Ensucaranes. Consisteix en una superfície de 157,37 metres quadrats, situada al costat de l'Arxiu Històric. Amb aquesta adquisició es permet gua-

**El terreny al camí d'Ensucaranes (dalt)
i la zona del terreny adquirit al Madriu (baix).**

La parcel·la que unirà el carrer de l'Obac i Carlemany.

nyar espai comunal en una zona molt tancada, estreta i força construïda i en la qual hi ha pocs espais disponibles. Tot i que encara no s'ha definit a què es destinarà aquest espai, el Comú té diferents opcions, com ara, una plaça, un mirador de cara a Caldes o fins i tot un local comunal. Tractant-se d'un terreny en zona de nucli antic, el Pla d'Urbanisme permet construir en aquest lloc un edifici de tres plantes i baixos. Sigui el que sigui, el terreny s'utilitzarà per emplaçar-hi equipaments per a la ciutadania.

Durant el passat 2022, el Comú d'Escaldes-Engordany també va decidir adquirir dos terrenys de la

part alta de la parròquia. Un d'ells és una parcel·la ubicada al carrer de l'Obac, que tot i ser petita suposarà un gran canvi per al barri. I és que els treballs que es realitzaran permetran l'eixamplament del carrer i se'l dotarà de més llum i d'una nova obertura que permetrà comunicar el carrer de l'Obac amb l'avinguda Carlemany a través de la plaça de l'aparcament de l'Església. L'altra compra fa referència a la borda Gabriel, una construcció inscrita al Catàleg comunal d'edificis, espais o elements d'interès històric del Comú d'Escaldes-Engordany i que està formada per una planta baixa i un pis. En total, són 186 metres quadrats que se sumen a un jardí adjacent de 288,87 metres qua-

drats. La intenció de la corporació és restaurar-la amb l'objectiu d'ubicar-hi algun equipament que generi flux de vianants fins a la zona i que doni vida a un indret que ara no en té gaire.

Finalment, una altra de les accions patrimonials que s'ha dut a terme durant el 2022 ha estat l'adquisició de 2.161 metres quadrats ubicats just abans del pont de Sassanat. Un terreny que esdevé així un emplaçament que preserva l'accés a la Vall del Madriu, una zona prioritària per la parròquia. A més, la cònsol major, Rosa Gili, destacava en el seu dia que aquesta inversió és una mostra més que reafirma el compromís del Comú amb la Vall del Madriu.

Un pressupost per a inversions que la parròquia demana

COMPTES 2023

El Comú d'Escaldes-Engordany afronta el nou any amb un pressupost de 39,9 milions d'euros. Un pressupost que el cònsol menor i conseller de Finances, Quim Dolsa, ha qualificat de "prudent, equilibrat, realista i adaptat a les necessitats de la parròquia". Quim Dolsa ha afegit que es tracta del pressupost que preveu més inversions reals. De fet, en els darrers quatre anys de mandat, el Comú d'Escaldes-Engordany haurà invertit a la parròquia una quantitat similar a la dels vuit anys anteriors. D'aquesta manera, s'acabarà el 2024 havent invertit 31,6 milions enfront dels 32 milions dels dos mandats anteriors.

Quim Dolsa ha assenyalat que la situació econòmica del Comú d'Escaldes-Engordany és favorable i que es compta amb una tresoreria de 30 milions que permet fer front a crèdits històrics alhora que s'ha abaixat l'endeutament, que passa dels 14,3 milions d'euros del 2019 als 5,4 milions d'euros actuals. Amb aquesta xifra, el Comú d'Escaldes-Engordany queda molt allunyat del sostre màxim d'endeutament que marca la llei. Un fet que porta a dir que, sense dubte, la situació econòmica de la corporació d'Escaldes-Engordany és la millor del país.

El programa d'inversions que es presenta comporta enguany 12,6 milions d'euros. Amb tot, cal destacar que observant el conjunt del mandat

el nivell d'inversions reals és equilibrat i assumible per a les finances comunals.

D'una banda, amb les inversions previstes es preveu donar una empenta als projectes i infraestructures que maximitzen el potencial de la parròquia i ajuden a promoure l'activitat social, econòmica, cultural i esportiva. Per altra banda, també hi ha la intenció de desenvolupar projectes de reactivació que contribueixin a la recuperació econòmica.

Estalvi energètic

El pressupost pel 2023 també es fixa com una de les prioritats treballar per millorar l'eficiència energètica i consolidar la mobilitat sostenible. Per això s'ha previst millorar l'eficiència de l'enllumenat públic i els edificis, el manteniment del bus a la demanda i la instal·lació de plaques solars en equipaments públics.

Així mateix, un altre dels objectius és potenciar l'activitat econòmica, cultural, social i esportiva amb projectes històrics com és el Festival de Jazz, altres nous encaminats a la dinamització de la parròquia i accions socials consolidades com l'Okupa't i l'Empodera't així com el programa de prestacions socials. De fet, per al 2023, es dona continuïtat a les polítiques socials tenint en compte les conseqüències de la situació econòmica inflacionària sobre la ciutadania i en coordinació amb les polítiques que s'estableixen a nivell nacional.

Paral·lelament, es continuarà amb la millora en els processos amb recursos tecnològics dins l'administració comunal que permetin racionalitzar

la utilització dels recursos públics i millorar l'eficiència en aquesta àrea. A més a més es seguirà garantint un ampli ventall de prestacions i serveis a la parròquia a preus assequibles però sostenibles.

Pel que fa el capítol 1 de Recursos Humans, s'han ajustat les retribucions bàsiques per aplicació de l'IPC i la revisió de la graella salarial. Cal destacar que dins de la partida de foment de l'ocupació es manté la bossa de treball eventual del programa Okupa't, que preveu la contractació de 16 joves durant dos mesos i mig. Menciò a part mereix el personal eventual de llarga durada, que es redueix per la consolidació dels llocs de treball.

Assenyalar també l'increment dels ingressos per l'exercici 2023. En aquest cas, es preveu que els ingressos corrents s'elevaran a 24 milions i a 15,8 les transferències de capital, els actius i els passius financers. Com ha destacat el cònsol menor i conseller de Finances "si bé hi ha ingressos, com els dels aparcaments que han recuperat la línia pre-pandèmia, en el cas de la construcció, que es preveu que vagi també a l'alça, s'ha volgut ser prudent".

En conclusió, els grans eixos que vertebraven el pressupost del 2023 canalitzen els esforços per tal que la parròquia d'Escaldes-Engordany sigui un referent social, cultural, econòmic, mediambiental i urbanístic d'integració i sostenibilitat i, com a conseqüència, que es reforci en el seu rol de pol turístic i es pugui adaptar als canvis de models econòmics i diversificació d'activitats que es produiran en l'economia mundial.

INVERSIONS MÉS DESTACADES

Excavació i construcció de l'aparcament de l'edifici de pisos a preu assequible

Aparcament de l'Església i plaça pública

Ampliació i millora de la Llar de jubilats

CALDES

Projecte Caldes

Execució del pla especial Suble-28 a Can Noguer

Ascensors de Fiter i Rossell

Rehabilitació dels ponts i millora del seu entorn

Rehabilitacions de diferents edificis (Prat del Roure, Espai Caldes, borda Gabriel, escoles bressol, l'escorxador)

Treballs a Ràmio

Millora de la via pública

Millora dels parcs i espais verds

9 milions d'euros menys d'endeutament que el 2019

FINANCES

El Comú d'Escaldes-Engordany continua amb la línia d'anar eixugant el deute que va heretar de l'anterior equip comunal. L'exercici del 2022 es tanca amb un endeutament estimat que se situa en els 5,4 milions d'euros, situant la ràtio en una xifra rècord del 19%. Una xifra que dista força de la que es va trobar l'actual equip de govern en entrar a casa comuna. I és que l'endeutament registrat el 2019 se situava en els 14,3 milions d'euros, fent que la ràtio es trobés en el 53,24%.

El cònsol menor i conseller de Finances, Quim Dolsa, es reafirma en les

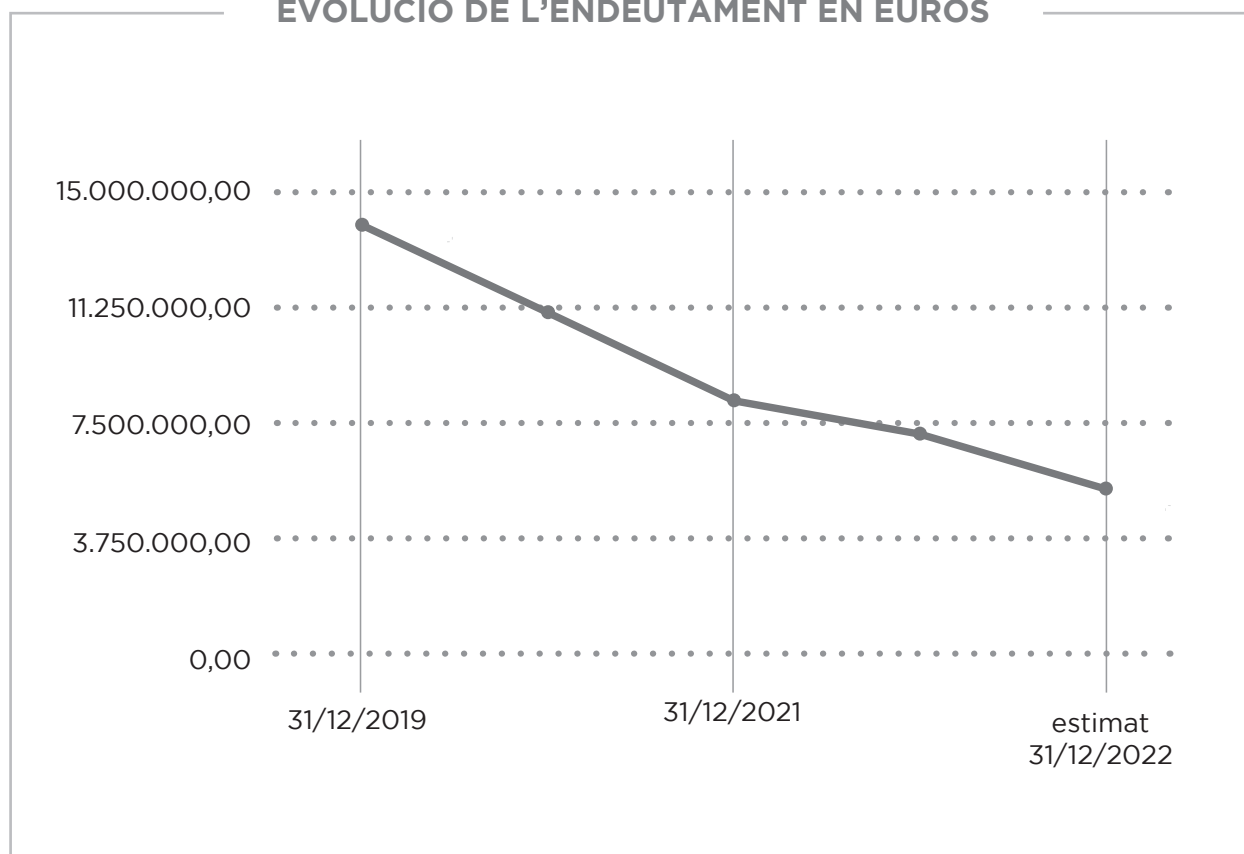
seves paraules assenyalant que la intenció de l'equip comunal és, quant a l'endeutament, mantenir la tendència sense perdre de vista la inversió. Així que la voluntat és deixar el Comú en una millor situació econòmica de quan es va entrar. Tant és així que es preveu acabar l'exercici 2023, si els projectes es desenvolupen al ritme esperat, amb un endeutament del 34,89% (9,9 milions d'euros). Una xifra que quedaria justificada, si fos necessari, pel fet de contractar nou endeutament i sense buidar massa la tresoreria comunal. Tancant el 2023 amb un endeutament del 34,89%, el Comú continuaria estant molt per sota del sostre màxim d'endeutament que marca la Llei de finances comunals (200%) i, alhora, seria el més baix de tots els comuns

En els últims quatre anys, el Comú d'Escaldes-Engordany ha invertit 31,6 milions d'euros. Aquesta xifra se situa molt per sobre de la invertida en els darrers dos mandats. Del 2012 al 2015 es van invertir 9,1 milions i del 2016 al 2019, 23,6 milions.

del país, havent invertit més de 31 milions d'euros a la parròquia.

Cal destacar que aquests 31,6 milions d'euros suposen una xifra que se situa molt per sobre de la invertida en els darrers vuit anys (del 2012 al 2015 es va fer una inversió de 9,1 milions d'euros i del 2016 al 2019 es van invertir 23,6 milions d'euros).

EVOLUCIÓ DE L'ENDEUTAMENT EN EUROS

Preus públics i pressió fiscal congelats des de l'any 2019

ADMINISTRACIÓ

El Comú d'Escaldes-Engordany va finalitzar el 2022 anunciant, per quart any consecutiu, la congelació tant de la pressió fiscal com dels preus públics per aquest 2023. L'equip comunal tancarà, així, el seu mandat sense haver-ho apujat. Amb aquest anunci, el Comú referma la voluntat de continuar ajudant als seus residents amb tot allò que estigui a les seves mans davant la situació econòmica complexa que s'està travessant.

Així doncs, els preus públics, en especial aquells que afecten els residents, es mantenen congelats pel 2023 (són els mateixos preus públics del 2019).

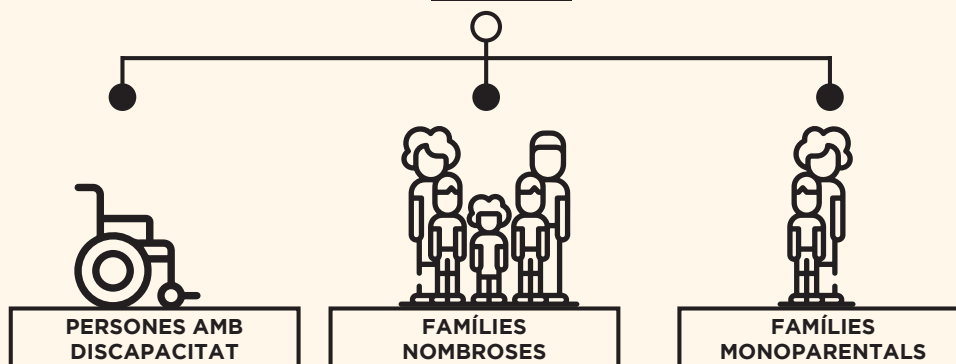
A més, el Comú d'Escaldes-Engordany va més enllà i amplia les tarifes reduïdes per a diferents col·lectius com són les persones amb discapacitat, les famílies nombroses i les famílies monoparentals. En concret, se'ls aplicarà una reducció del 20% en activitats per als infants, esportives, culturals i de lleure (el servei de l'escola bressol; piscina; escala-

da; tennis, classes de música per a infants; activitats per a infants com Escaldes-Estiu, tallers de vacances escolars, activitats de Carnaval, activitats de Pasqua, Escaldes-Tardor, l'espai lleure, excursions de l'Espai Jovent).

Amb aquesta mesura, el Comú vol continuar ajudant la ciutadania amb tot allò que estigui a les seves mans davant la situació econòmica complexa que s'està travessant.

S'AMPLIEN LES TARIFES REDUÏDES PER A DIFERENTS COL·LECTIUS

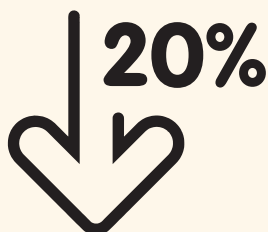
QUI?

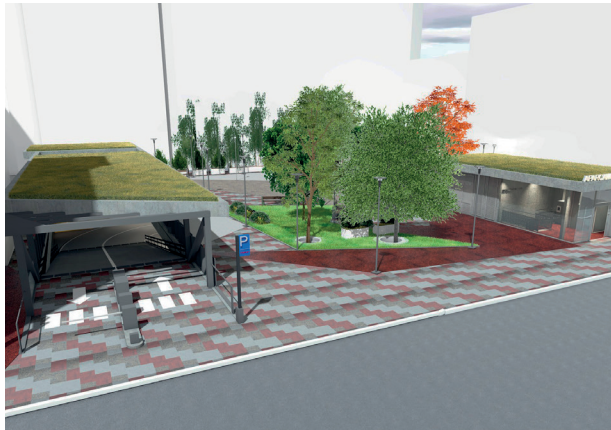
QUÈ?

S'APLICARÀ UNA REDUCCIÓ DEL 20% en activitats per als infants, esportives, culturals i de lleure.

El servei de l'escola bressol; piscina; escalada; tennis, classes de música per a infants; activitats per a infants com Escaldes-Estiu, tallers de vacances escolars, activitats de Carnaval, activitats de Pasqua, Escaldes-Tardor, l'espai lleure, excursions de l'Espai Jovent).

Comencen els treballs de l'aparcament de l'Església

INVERSIÓ

Ja estan en marxa les obres del que serà el futur aparcament de l'Església que dotarà de més places la part alta de la parròquia. La societat Cevalls, SAU és l'encarregada de dur a terme els treballs d'excavació i construcció de l'aparcament que té un cost de 6,4 milions d'euros. La cònsol major, Rosa Gili, ha remarcat que fer un aparcament soterrat permet tenir més places i al mateix temps un espai públic enjardinat a sobre. Rosa Gili ha afegit que tot està previst per construir-hi un edifici a sobre en un futur si així s'aca-

ba decidint. L'aparcament de l'Església disposarà de 100 places que seran una realitat, segons el calendari previst, d'aquí a setze mesos. Un dels motius que expliquen la duració de l'obra passa per la seva complexitat. La troballa d'aigua a cinc metres de profunditat requereixen l'ús d'una maquinària concreta per impedir la filtració d'aigua. Alhora, FEDA també hi haurà d'intervenir, ja que disposa d'una estació transformadora soterrada just a l'indret on s'estan realitzant els treballs.

Les obres de l'aparcament de l'Església han provocat algunes modificacions en la circulació de vehicles. Així que el sentit del trànsit de l'Avinguda

---

Primera projecció de l'aparcament i estat de les obres.

Carlemany és de baixada, el referent al carrer de Santa Anna és de pujada i la part propera a les escoles també ha canviat de sentit. D'aquesta manera, els vehicles provinents d'Encamp són redirigits a l'Avinguda Copríncep de Gaulle. Amb l'objectiu de facilitar el trànsit de vehicles, s'han retirat, provisionalment, alguns elements urbans. Una acció que servirà també, tal com ha explicat Rosa Gili, com a prova pilot per veure com funciona el fet de donar prioritat als vianants a la part alta de l'avinguda Carlemany.

Cap a un pulmó verd al Clot d'Emprivat

URBANISME

El Comú d'Escaldes-Engordany està a l'espera de rebre l'informe favorable de la Comissió Tècnica d'Urbanisme (CTU) a la darrera modificació del Pla d'Urbanisme. Els canvis aportaran més

espai d'ús públic al Clot d'Emprivat: si abans era del 15% ara passarà a ser d'entre el 50% i el 64%. La modificació també regula on aniran aquests espais i això permetrà crear una gran zona verda al voltant del Prat del Roure d'una grandària similar al Parc Central. La modificació del Pla d'Urbanisme podria estar en vigor a la primavera.

Imatge del Clot d'Emprivat.

Concurs pels treballs d'excavació i construcció de l'aparcament dels pisos a preu assequible

Projecció de la planta baixa dels pisos.

BENESTAR

El Comú d'Escaldes-Engordany ha tret a concurs públic, via BOPA, la contractació dels treballs d'excavació i construcció d'un aparcament soterrat més la planta baixa del que serà l'edifici que acollirà els pisos de lloguer a preu assequible ubicats a l'avinguda del Pessebre número 60.

L'aparcament preveu 38 places que estaran repartides entre quatre plantes (10 al primer soterrani, 8 al segon, 11 al tercer i 9 al quart). Les dimensions d'aquestes seran de 2,50 metres d'amplada per 5 metres de llarg.

L'edifici tindrà 39 pisos (sis estudis d'una habitació, 16 habitatges de dues habitacions, 6 de tres habitaci-

ons, 7 habitatges de dues habitacions per a la gent gran i 4 habitatges d'ús compartit). Alhora, el projecte preveu que tots els pisos disposaran de terrassa i aparcament. Al voltant de la plaça hi haurà espais comuns pensats per donar vida a l'edifici.

Aquest va ser el projecte guanyador del concurs públic convocat pel

Comú d'Escaldes-Engordany. El primer premi, de 8.000 euros, i per tant projecte vencedor, va caure a mans de l'equip format per Pere Cervós i Causa Estudi. El segon premi, de 4.000 euros, va lliurar-se a Data Arquitectes i, finalment, el tercer premi, de 2.000 euros, va ser per a Doma Laboratori de Disseny.

Els arquitectes premiats en el concurs d'idees.

Rosa Gili durant la reunió de poble.

La reforma de la llar de jubilats, a la cinquena reunió de poble

GENT GRAN

Entre l'octubre i novembre d'enguany quedaran enllestits els treballs de reforma i ampliació de la llar de jubilats, unes obres que van arrencar a finals del mes de setembre de 2022. Així ho destacava la consellera de Gent Gran, Magda Mata, dins la cinquena reunió de poble que ha celebrat l'actual equip comunal. Magda Mata afegia que l'objectiu d'aquestes obres és "optimitzar els espais i donar més es-

pai a la gent gran perquè estigui bé". Alhora, la consellera puntualitzava que l'actual casa pairal s'havia quedat "petita i obsoleta" i que tenien noves demandes dels usuaris que han volgut tenir en compte.

L'arquitecte del projecte, Marc Monegal, afegia que la nova instal·lació preveu "espais diàfans i polivalents". A més, també hi haurà una zona per al ball i es guanyen metres quadrats per al menjador, ja que actualment compta amb una trentena d'usuaris però pot créixer encara més. També

s'inclou un espai per a l'Associació de la gent gran d'Escaldes-Engordany, amb la qual el Comú col·labora perquè és "un puntal" per al "benestar" del col·lectiu, recorda Magda Mata.

El projecte, que té un cost de 2,7 milions d'euros, guanya una planta més, disposarà d'una gran terrassa exterior i incorpora elements per tenir en compte l'eficiència energètica. La cònsol major, Rosa Gili, destacava que el resultat de tot plegat seran "uns bons espais" dels quals espera que la gent gran en pugui gaudir.

Nou mobiliari urbà a l'avinguda Fiter i Rossell

VIA PÚBLICA

L'avinguda Fiter i Rossell presenta un nou aspecte després que el pasat desembre finalitzessin els treballs de col·locació del nou mobiliari urbà. L'eixamplament d'un metre de les voravies ha permès que el Comú

d'Escaldes-Engordany hagi col·locat bancs i jardineres d'acer corten, que donen un aspecte més rústic. Alhora, també s'han instal·lat nous fanals amb il·luminació LED, que a més de permetre l'estalvi energètic els operaris poden graduar la seva potència. Uns fanals que contenen un pilot de color blau que respon a una qüestió purament estètica.

En marxa la prova pilot de recollida porta a porta als Vilars

Setmanari de la recollida porta a porta

<p>REBUIG DILLUNS-DIJOUS-DISSABTE</p> <p>Bolquers, papers bruts, mocadors de paper, burilles, paper plastificat, residus no reciclables, resta d'aliments.</p> <p>No hi haurà: Electrodomèstics, roba, material informàtic, bombetes, joguines i fusta. <i>Porta'ls a la deixalleria.</i> Les bosses utilitzades han de ser de color gris.</p>	<p>ENVASOS DIMARTS-DIVENDRES</p> <p>Ampolles i pots de plàstic, llunes de conserves i begudes, taps metàl·lics i de plàstic, brics i safates de porexpan, paper d'alumini i paper film.</p> <p>No hi haurà: Joguines, objectes de plàstic dur, boligrals, gots i cobreteria de plàstic. <i>Porta'ls a la deixalleria.</i> Les bosses utilitzades han de ser de color groc.</p>	<p>PAPER-CARTRÓ DIMECRES</p> <p>Paper i cartró plegat, diaris, revistes i publicitat</p> <p>No hi haurà: Papers bruts, caixes de pizza, mocadors. <i>Llança'ls al Rebuig.</i></p> <p>El paper i el cartó es dipositarà en bosses de paper o en caixes de cartró a peu de carrer.</p>	<p>VIDRE TOTS ELS DIES</p> <p>Ampolles i pots de vidre sense tap</p> <p>No hi haurà: Vidre i porcelana fluorescents i bombetes miralls i vidres de finestres. <i>Porta'ls a la deixalleria.</i></p> <p>El vidre es dipositarà en els contenidors emplaçats a la via pública.</p>	<p>OLI VEGETAL TOTS ELS DIES</p> <p>Oli vegetal usat de fregir i oli de llunes de conserves.</p> <p>No hi haurà: Oli mineral i sintètic d'automoció. <i>Porta'ls a la deixalleria.</i></p> <p>L'oli vegetal es dipositarà dintre d'ampolles de plàstic en els contenidors emplaçats a la via pública.</p>

Cèlia Vendrell en una de les reunions informatives.

MEDI AMBIENT

Fa pocs dies que s'ha engegat la prova pilot de recollida de residus porta a porta que el Comú ha impulsat a la zona dels Vilars, concretament a Can Diumenge i als carrers Hortalets del Ribot i de l'Étang Salé, amb l'objectiu de resoldre els punts negres del territori, reduir els impropis i millorar el grau de reciclatge en aquesta zona de la parròquia. L'acció consisteix en un sistema basat en la recollida de les fraccions d'envasos, paper i cartró i rebuig.

La consellera de Medi Ambient, Cèlia Vendrell, ha explicat que la prova afectarà a 600 caps de casa, tindrà

una durada de sis mesos i es basarà en un calendari setmanal que es desenvoluparà de dilluns a dissabte de 20:00 a 22:00 hores. Per ser més precisos, es dedicaran tres dies al rebuig (dilluns, dijous i dissabte), un al paper (dimecres) i dos als envasos (dimarts i divendres). Amb tot, el carrer de les Teulades comptarà amb una caseta d'emergència, un recinte on els ciutadans podran accedir fins a 20 cops a l'any a través d'una clau magnètica per a dipositar escombraries davant qualsevol imprevist.

Respecte el reciclatge del vidre i dels olis vegetals, hi ha diversos contenidors tipus campana a la zona perquè els ciutadans en puguin fer ús. Altres residus com ara electrodomèstics, material informàtic, roba, joguines o

fustes s'hauran de llançar a la deixalleria comunal, ubicada a l'aparcament del Fener i a la zona industrial del pont de la Tosca.

Depenent del resultat de la prova pilot, la recollida de residus porta a porta es podria ampliar a altres zones de la parròquia.

La zona objecte de la prova pilot inclou els carrers Étang Salé i Hortalets de Ribot i la zona dels Vilars/Can Diumenge.

Es busca millorar la salubritat de la zona, facilitar la recollida de residus a la ciutadania, i aconseguir un major reciclatge de residus.

Diferents moments d'aquest Nadal.

Un Nadal que retroba la il·lusió

CULTURA

El passat 5 de gener, Escaldes-Engordany posava punt final al Nadal amb la tradicional cavalcada dels Reis Mags d'Orient. Una cavalcada que recuperava la seva essència després dels dos anys de pandèmia. Els petits de la parròquia rebien amb moltes ganes els Reis d'Orient, que per

primera vegada recorrien tot l'eix comercial (des de l'Església fins al carrer de la Unió) començant des de la plaça dels Dos Valires i passant per Esteve Albert, Josep Viladomat i les avingudes de les Escoles i Carlemany, des d'on es passava el relleu a Andorra la Vella.

La parròquia va viure el Nadal des de l'encesa de llums de Nadal. La peculiaritat de l'esdeveniment van ser les

mesures d'estalvi energètic que en el cas d'Escaldes-Engordany ha suposat un estalvi, en il·luminació, del 65%. Altres activitats nadalenques que van tenir una bona resposta van ser Sabors d'Advent, que tornava a unir gastronomia, música, tallers infantils i paradetes; l'espectacle del ballet de Barcelona "El Trencaous", que va ser tot un èxit de la mateixa manera que el concert de gòspel que va oferir The Black Heritage Choir.

L'univers del reconegut pintor Fernand Léger visita el CAEE

ART

L'univers acolorit de Fernand Léger va arribar al Centre d'Art d'Escaldes-Engordany el passat novembre amb la voluntat que els seus visitants coneguessin el seu treball dedicat a la natura, la màquina i el circ. Una oportunitat per acostar-nos al recorregut vital i artístic de Léger, com va afirmar la comissària de l'exposició, Lola Durán.

A la sèrie "Les il·luminacions", basada en poemes i prosa poètica de Verlaine, els visitants han pogut veure la reflexió de Fernand Léger sobre la natura i la màquina. L'artista gal, que tenia una gran consciència social, s'havia adonat que l'ésser humà vivia per a la màquina i no al revés i volia revertir aquesta situació. De fet, Léger creia en el poder transformador de l'art i reflecteix a les seves obres unes màquines huma-

nitzades. L'altra de les sèries ha estat centrada en el circ. Aquestes contenen algunes de les grans obres del segle XX. En els seus treballs s'hi veuen animals, pallasos, acróbates que demostren la seva fascinació cap aquest món que ja admirava des de ben petit.

L'exposició de Fernand Léger ha anat acompanyada de diferents activitats per a les famílies que han gaudit de valent realitzant tots aquests tallers.

La comissària de l'exposició en una visita a la mostra.

L'exposició que ha acollit el CAEE, amb accés gratuït, ha aprofitat l'obra del reconegut artista a tota la població. A més s'han organitzat activitats paral·leles adreçades a tots els públics.

L'Espai Caldes tanca un temps per obres

SALA D'EXPOSICIONS

La darrera mostra que ha acollit l'Espai Caldes, abans que aquest tanqués les portes al públic per realitzar algunes reparacions, ha estat Affatus de l'artista andorrana Eve Ariza. Affatus ha mostrat l'evolució d'Ariza, des dels seus inicis fins a l'exhibició de les darreres obres inèdites.

La col·lecció recull un ampli període de vida i de múltiples disciplines a fi

de captar la riquesa de la producció de l'artista. Una mostra que s'ha estructurat en diversos àmbits conceptuals tractant temes com el consum, la comunicació o el pensament màgic.

En el marc de l'exposició s'ha publicat un catàleg fruit del recorregut al llarg de tota la producció de la creadora andorrana. Des de la seva obertura, al desembre del 2020, fins ara, l'Espai Caldes ha rebut un total de 6.029 visitants que han pogut veure alguna de les 10 exposicions que ha acollit la sala.

Valentí Closa fa balanç de l'activitat a l'Espai Caldes.

Un 2023 carregat d'activitats per a les persones grans

LLAR DE JUBILATS

El Departament de Gent Gran del Comú d'Escaldes-Engordany encaixa un 2023 carregat d'activitats per mantenir actiu el col·lectiu. Les festes tradicionals, les xerrades i l'activitat física centren bona part del reguitzell d'accions que hi ha programades pels pròxims mesos.

Algunes de les iniciatives són propostes dels mateixos padrins. És el cas de la xerrada que tractarà el tema de les darreres voluntats. Una ponència que anirà a càrrec de professionals de l'àrea de pal·liatius de l'hospital que informarà als presents dels recursos legals dels que disposen abans de traspasar. Una conferència que ha estat idea d'un grup de dones que són molt conscients de la vellesa i volen mantenir el seu empoderament fins al final.

L'exercici físic continuarà formant part de les activitats anuals, ja que són d'entre les més sol·licitades pel col·lectiu sènior de la parròquia. Fins

Una xerrada a la Llar de jubilats.

Entre les propostes hi ha xerrades, activitat física, i celebració de festes tradicionals.

Algunes de les activitats han estat proposades per les persones grans.

a 16 activitats físiques diferents són les que hi ha programades i que es desenvoluparan entre el Prat Gran i les piscines comunals. Aquestes són un reclam pel col·lectiu, pel fet que són seguides per fins a 100 persones. Alhora, la parròquia acollirà una edició més dels Esports d'Estiu

+60 perquè la gent gran mantingui la forma durant els mesos de calor i a l'aire lliure.

Les festes tradicionals, com ara, el Carnaval generen expectació entre els padrins que no deixen escapar l'oportunitat de passar una tarda de gresca i ball. El Carnaval d'enguany, festa interparroquial, l'ha acollit Encamp i ha estat en aquesta parròquia on hi ha hagut desfílada de comparses que seran votades per autoritats comunals.

Els padrins d'Escaldes-Engordany participen a la Festa Magna

GENT GRAN

Un any més, els padrins de la Llar de jubilats d'Escaldes-Engordany no es van voler perdre la Festa Magna que

en aquesta ocasió va tenir lloc a Encamp. Els padrins van presenciar la missa tradicional a la basílica de Nostra Senyora de Meritxell i tot seguit van desplaçar-se fins al Complex Esportiu i Sociocultural de la parròquia

encampadana per gaudir del dinar de germanor i ball de tarda. La Festa Magna, que commemora la diada de la gent gran d'Andorra, recorda la importància de tenir ben present l'experiència que aporta el col·lectiu.

S'ha reduït enllumenat i s'ha fet més eficient.

El Comú estalvia més d'un 30% en enllumenat públic el 2022

ENERGIA

L'enllumenat públic d'Escaldes-Engordany assoleix un estalvi d'energia màxim de fins el 31% durant el mes de novembre de 2022 en comparació al mateix mes de 2021. Un estalvi que també s'ha donat durant l'octubre, que ha estat del 15%, i desembre, que ha arribat fins al 28%. Dades que demostren que el Comú segueix la seva

aposta per impulsar accions contra el canvi climàtic i que s'adiuen amb les mesures d'estalvi energètic proposades pel Govern.

El motiu que ho explica passa perquè l'enllumenat públic que funciona amb LED (dispositius de baix consum) s'ha pogut programar perquè treballin al 50% de la seva potència total. Així, tant els vials i urbanitzacions d'Escaldes-Engordany, que ja tenen instal·lada il·luminació amb LED, s'han vist

afectats per la mesura. La resta de la parròquia s'ha sotmès ha apagada alternativa, és a dir, mentre un fanal està encès el del costat està apagat i així successivament. Amb tot, el Comú ja ha començat a canviar 540 lluminàries de l'enllumenat públic perquè siguin més eficients. D'aquesta manera, el Comú d'Escaldes-Engordany acabarà d'assolir el compromís de reducció del consum energètic que, alhora, suposarà un estalvi econòmic per les seves arques.

Inaugurada la xarxa de fred i calor a Escaldes

INFRAESTRUCTURES

La xarxa de fred i calor que FEDA Ecoterm ha instal·lat a la parròquia ja dona servei, en període de proves, a tres conjunts d'edificis amb desenes d'habitatges. No obstant, la

xarxa està preparada per embrancar edificis públics, com l'escola bressol i el Prat del Roure i diferents edificis d'habitatges a Fiter i Rossell. La xarxa, que funciona amb aerotèrmia, subministrarà l'energia equivalent al consum de 740 llars i permetrà l'estalvi de 1.290 tones de CO2 al cap de l'any.

Els més petits demanen un món més igualitari i inclusiu

Les escoles bressol van treballar els drets dels infants.

DRETS DELS INFANTS

El departament d'Infància d'Escaldes-Engordany s'ha adherit, un any més, a les activitats que envolten el Dia Mundial de la Infància. Un total de 150 infants de les escoles bressol i l'espai lleure de la parròquia han participat de l'efemèride coneixent, durant una setmana, els diferents drets que els emparen.

Del 14 al 18 de novembre, les nenes i nens d'entre 3 mesos a 12 anys han estat treballant cada dia en un dret diferent. En aquesta ocasió, els més petits han conegut el dret a la identitat, l'ensarjo, l'educació, la sanitat i l'alimentació des d'un vessant més comprensible per a ells. En el cas dels infants més grans, l'efemèride s'ha anat desenvolupant al voltant d'un mural de color blau amb núvols dels que queien gotes en què cada una d'elles representava un dels drets dels infants.

L'ús del color blau no és gratuït. I és que forma part de la campanya #Go-Blue, un projecte promogut per Unicef i en el qual el departament d'Infància hi col·labora des de fa anys.

El missatge que llancen els protagonistes de la jornada cap a la ciutadania passa per manifestar que les nenes i nens són el col·lectiu més vulnerable i, per tant, el que més pateix les crisis i els problemes del món.

Les persones grans tornen a viatjar cap a Lalín

AGERMANAMENT

Una trentena de padrins d'Escaldes-Engordany han viatjat fins a la localitat de Lalín durant el mes de febrer. Es reprèn, així, un dels viatges més esperats per a la gent gran que durant la pandèmia va quedar sus-

pès. 150 padrins es van mostrar interessats en el viatge, però l'aforament limitat del desplaçament va obligar el Comú a celebrar un sorteig.

Gràcies a aquest agermanament, vigent des de l'any 2004, el passat desembre, infants de la localitat gallega van viatjar fins a Escaldes-Engordany.

El Consell d'Infants aprova propostes per introduir millores per a la parròquia

INFANTS

Alumnes de primera ensenyança dels diferents centres escolars d'Escaldes-Engordany debaten i aproven, dins el Consell d'Infants, quatre propostes amb l'objectiu d'introduir millores a la parròquia en diferents aspectes. Iniciatives que van ser triades en la primera comissió de treball prèvia a la celebració del consell.

La primera consisteix a millorar els passos de vianants que, a parer dels nens i nenes, alguns d'aquests tenen

poca visibilitat durant la nit. Una segona proposta exposa la necessitat de netejar els camins de la parròquia que acumulen brutícia. La instal·lació de mobiliari urbà a l'avinguda del Pessebre junt amb fer ús de les energies renovables en l'enllumenat dels edificis i carrers comunals són les altres iniciatives que van propiciar el debat entre els consellers i conselleres.

Totes les propostes seran, ara, treballades durant el curs. No serà fins al març quan es convocarà una altra comissió de treball per fer el seguiment de les iniciatives abans del plenari del mes maig.

El Comú diu NO a la violència vers la dona

25N

El 25 de novembre les treballadores i els treballadors del Comú d'Escaldes-Engordany van sumar-se al Dia Internacional per l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Ho varen fer a través d'unes càpsules audiovisuals, difoses per xarxes socials, on es transmetien diferents missatges. L'objectiu de l'acció va consistir en visibilitzar i donar veu a tota la gent que forma part del Comú per conscienciar i mostrar a la resta de la població el rebuig de la violència cap a la dona. "Respecte", "Jo et crec", "No estàs sola" o "una societat violenta contra les dones mai serà justa" són alguns dels missatges que van emetre tant homes com dones dels diferents departaments del Comú d'Escaldes-Engordany.

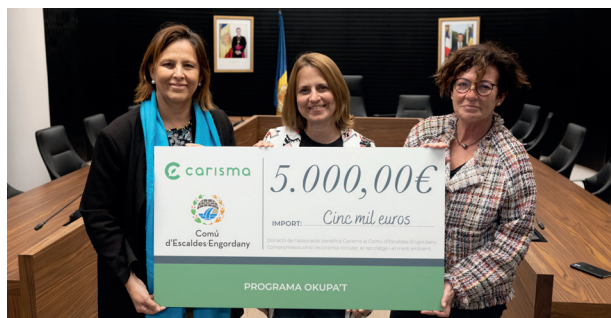
Tallers per elaborar productes naturals casolans

SOSTENIBILITAT

En el marc del projecte Empodera't, el Comú ha programat, amb l'objectiu de ser més sostenibles, el taller Casa sana: com fer els teus produc-

tes naturals. De la mà de Cyrille Ferrandis s'ha après a fer un sabó per la roba, pastilles per al rentavaixel·la i un netejador multiús. Tots ells elaborats amb 10 ingredients bàsics, com ara, vinagre, bicarbonat o llimona, productes que ja utilitzem diàriament a les nostres llars.

Signatura de l'acord amb Projecte Vida i el xec de Carisma.

El Comú d'Escaldes-Engordany, al costat de totes les persones

BENESTAR

L'associació benèfica Carisma ha fet una donació de 5.000 euros al Comú d'Escaldes-Engordany. Aquest import anirà destinat íntegrament al programa de formació laboral Okupa't, adreçat a joves en situació de risc laboral o problemes sociofamiliars i que es troben amb dificultats per accedir a un lloc de treball perquè han abandonat els estudis i no tenen experiència en el món laboral.

L'aportació de Carisma s'invertirà en la contractació de joves després del seu pas pel programa Okupa't per assegurar que tenen una continuïtat en finalitzar el programa. Aquesta és la segona vegada que l'associació sense ànim de lucre fa una aportació al Comú.

En aquesta ocasió, la cònsol major, Rosa Gili, junt amb la consellera d'Acció social, Magda Mata, han rebut el xec de la mà de la presidenta de Carisma, Elena Leach.

Una vegada més, Rosa Gili ha manifestat la sensibilitat de l'associació i l'aportació rebuda per aquest programa que ve a cobrir un buit al país.

El Comú d'Escaldes-Engordany tancava l'any signant un conveni amb l'associació Projecte Vida, entitat dedicada a les persones amb addiccions. L'acord estableix la cessió d'un espai al centre social i recreatiu de Fiter i Rossell La Llanterna on els integrants de Projecte Vida puguin reunir-se.

Escaldes-Engordany impulsa el concurs Art Jove centrat en el manga

ESPAI JOVENT

Els joves d'entre 12 i 35 anys d'edat poden demostrar les seves habilitats artístiques i, fins i tot, millorar-les en la primera edició del concurs Art Jove. Una iniciativa que s'impulsa

des de l'Espai Jovent del Comú d'Escaldes-Engordany i que està dedicada al manga.

Un equip de professionals impartirà un total de tres classes sobre la matèria. El guanyador del concurs Art Jove rebrà un lot de material Royal Talens.

Finalitzats els treballs forestals al bosc de la Plana

MEDI AMBIENT

El departament de Medi ambient del Comú d'Escaldes-Engordany dona per acabats els treballs de la darrera fase de sanejament del bosc de la Plana. Un indret que havia quedat malmès després de les fortes ventades del juliol del 2021.

Les tasques que s'han desenvolupat a la zona, entre finals de desembre i inicis de gener, han consistit a retirar del bosc la matèria altament combustible dels arbres caiguts per evitar possibles incendis i col·locar els arbres de forma perpendicular al pendent per evitar despreniments de roques de la tartera. Especificar, però, que només s'ha tret part dels arbres caiguts, ja que per mantenir la biodiversitat de la zona és bo mantenir una part d'ells en el mateix indret.

Els treballs realitzats a la zona després de la ventada.

Per altra banda, s'estan acabant els treballs d'adequació al Rec del Solà de l'Obac des del cementiri fins al camí de la Muntanya, porta d'entrada a la Vall del Madriu. Uns treballs que podrien allargar-se, ja que a la zona només es pot treballar quan el rec està parat.

No obstant això, el tram entre la urbanització de la Plana fins al cementiri ha quedat enllestit amb un tub de mitja canya de ciment a excepció d'un punt en què hi havia filtracions, on s'hi ha col·locat un tub sencer per acabar amb el problema.

Donem una nova vida a la roba texana que no utilitzem

RESIDUS

Durant la Setmana Europea de la Prevenció de Residus, el departament de Medi Ambient del Comú d'Escaldes-Engordany ha desenvolupat un seguit d'activitats relacionades amb la reutilització del tèxtil sota el títol "Moda circular i sostenible: generar

residus és antiquat!", en què el texà ha estat l'element principal.

D'entre les propostes ha destacat el taller de Furoshiki, l'art d'embolicar objectes amb roba. Una tècnica que s'utilitzava en els banys tradicionals japonesos com a mètode per traslladar les pertinences mitjançant trosos de roba quadrats amb què embolicaven els objectes.

La roba texana ha estat present en més tallers. Els alumnes de tercer de tots els sistemes educatius de la paròquia han fet uns mitjons de Nadal i un calendari d'advent mentre que la gent gran han creat bosses de mà texanes que s'han cosit seguint una tècnica de costura japonesa.

Les obres de manteniment a la sala del Prat del Roure.

S'inicien els treballs de manteniment al Prat del Roure

INFRAESTRUCTURES

Aquest gener s'han iniciat les obres de reforma de la sala polivalent del Prat del Roure. Uns treballs que, amb un cost de 382.863 euros, serviran per reparar el sostre, el paviment i reforçar la seguretat d'algunes de les instal·lacions de l'edifici.

Des del Comú d'Escaldes-Engordany es qualifica aquesta obra d'important i essencial, ja que es tracta d'una

sala on es desenvolupen accions d'àmbit divers i que per la seva ubicació requereix que s'hagi de fer un manteniment constant. Per aquesta ocasió, el cònsol menor, Quim Dolça, ha assenyalat que els problemes d'humitat s'han fet més que evidents i aquests requereixen una actuació immediata. A tot això, Quim Dolça ha afegit que tal com està situat l'edifici del Prat del Roure, just al costat del riu, fa que aquest envelleixi malament i, per tant, es necessiti d'una forta inversió per fer-hi front. Amb tot, està previst que els treballs

quedin enllestits, com a tot tardar, en tres mesos. D'aquesta manera, el Comú pretén disposar de l'edifici a l'abril per així ja dur a terme alguna acció concreta.

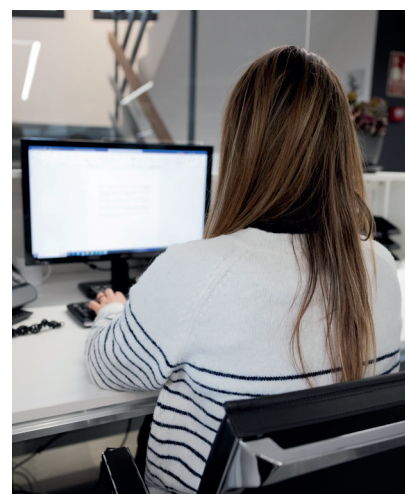
L'adjudicació dels treballs va fer-se de forma directa, ja que quan es va treure a concurs públic, aquest va quedar desert. A causa de la importància de l'actuació es va fer una consulta de preus de la qual només va donar resposta una empresa, que serà la responsable de dur a terme els treballs esmentats.

Full de ruta a 3 anys per a la transformació digital

ADMINISTRACIÓ

Després de la posada al dia de les instal·lacions de Casa Comuna, que estaven antiquades i no responien a les necessitats tecnològiques que requereix l'administració, el Comú pre-

veu tenir en breu un full de ruta a tres anys vista per avançar en la transformació digital. Això permetrà entrar en un procés de millora continua en aquest àmbit i avançar en la simplificació administrativa. La transformació digital ha d'apropar l'administració al ciutadà, fent més còmoda la interacció amb aquesta i evitar desplaçaments.

Agenda

FEBRER

---

4 de febrer:

-Espectacle El Domador de Puces.

5 de febrer:

-Encants de Sant Antoni.

8 de Febrer:

-Liter'Art.

15 de febrer

-Capbussa't dins l'Art:
Vermeer i la música.

Del 18 al 21 de febrer:

-Actes de Carnaval.

Del 21 al 24 de febrer:

-Activitats de Carnaval per a infants.

MARÇ

---

1 de març

-La meva regla les meves normes.

2 de març.

Inauguració de
l'exposició Personae de Sam Bosque.

3 de març

-Dia de la natura

4 de març

-Dissabtes de Secrets - A la recerca
de la notícia.

4 de març.

-Iniciació al submarinisme.

7 de març.

-Xerrada. Document de voluntats
anticipades: sessió informativa.

-Masterclass

de defensa personal femenina.

8 de març:

-Liter'Art. Els dos remordiments de
Claude Monet de Michel Bernard.

21 de març:

-Xerrada. Mites i estigmes
de la maternitat.

22 de març

-Dia mundial de l'aigua.

29 de març

-Capbussa't dins l'Art:
Les persones invisibles de la societat
de l'antic Egipte.

ABRIL

---

18 d'abril

-Protegeix els menors
de les xarxes socials.

23 d'abril

-Sant Jordi.

30 d'abril

-Dia internacional del jazz.

Comú
d'Escaldes-Engordany
www.e-e.ad

Paper procedent de boscos
gestionats de forma sostenible.